

KURENT

Izhaja 1. in 16. vsakega meseca.

Naročnina znaša do konca tekočega leta 10 K ter se pošilja na upravništvo „Kurenta“, Stari trg 19. — Rokopise sprejema uredništvo „Kurenta“ v Križevniški ulici 9.

Posamezna številka velja 1 krono.

Leto I.

V Ljubljani, dne 16. oktobra 1918.

Št. 6.

Jeremijada.

Risal Henrik Smrekar.

Vsenemci: „Moj bog, moj bog, zakaj si me zapustil!?!?“

Deklaracija.

Kar vem, povem — brez pridržkov, brez olupšav. Osebno sem jo podpisal štirikrat.

Najprej doma.

Svojo kuharico sem podedoval še za ranjo materjo, prvo besedo ima pri hiši, pa je izjavila jejata in ohata in da ji ne dopušča vest, da mi še naprej kuha brez kuriva in živil in brez trdnega jamstva, da stojim na podstavi deklaracije. No, in sem se izjavil in podpisal, da stojim, sedim in ležim na tej podstavi.

Šel sem nad župana in mu govoril besedo o krompirju in kurivu. Je rekel: „Krompirja ni, ga ni bilo in ga ne bo. Tudi fižola ni, niti ne masti; takisto ne kuriva in mnogih drugih lepih in koristnih reči. Ampak tam-le leži pola, podpiši se!“ In sem podpisal drugič deklaracijo.

Tretjič sem jo podpisal na poli, ki jo je pošiljal okoli strank hišni gospodar, četrtič na poli, ki smo jo stranke poslale v podpis hišnemu gospodarju. Rekli smo: Dvojni šiv drži dvojno.¹⁾

Kar se tiče moje žene, ta jo je podpisala štirikrat, toda ni imela opravila z županom, ampak z gospo županjo.

Potem moja hčerka, ki poseča prvi razred javne ljudske šole, jo je podpisala dvakrat in sicer obe poli v šoli... Podpisala jo je vseskozi z malimi črkami, ker se velikih še niso učili, ali podpisala jo je v celoti, neprikrajšano in kot minimum naše zahteve in me vprašala, kaj pomeni beseda „organiziran“.

Rekel sem: „Zakaj?“

Povedala je: „Naš razred je organiziran. Mi vsi!“

Potem moj najmlajši, podomače imenovan žaba, ta je do tega hipa še ni podpisal. Žaba mu pravimo, ker ni dosti večji, bolj kvaka nego govori in je tudi v tem oziru podoben imenovani dvoživki, ker živi tako v mokrem kakor na suhem. Podpisal ali potrdil še ni deklaracije, ker mu v to nedostaje potrebne sposobnosti izražanja. Ali menim, da se svoj čas sigurno izjavi za, ker je normalno razvit in videti zdravega uma.

Tako doma.

Na trgu je bila reč taka-le. Na trg hodi žena, trg jo pozna in vpošteva.

Na zelenem trgu ima poglavitno besedo Pepa.

¹⁾ Naknadno sem jo podpisal še petič in šestič. Na izjavi namreč, ki sem jo v blagohotni podpis predložil Vam, slavni gospod urednik, Vašemu častitemu uredništvu, upravnističnemu in tiskarskemu osebju kakor tudi Vašemu p. t. hlapcu, kajti je jasno, da bi odklanjal vsak stik s podjetjem, ki bi ne soglašalo z deklaracijo. Kakor sem smatral docela naravnim, da ste takisto Vi, slavni gospod urednik, kakor Vaše častito osebe s p. t. hlapcem vred zahtevali enako izjavo z moje strani.

Opomba za gospoda faktorja. Za te naknadne vrstice se mi zviša honorar. Pozor!

Žena jo je vprašala: „Zelena Pepa, ali imate tega, ali imate onega?“

Zelena Pepa je odgovorila: „Ne. Ničesar nimam. Kar sem imela, so pobrali vojaki. Ampak za deklaracijo smo vse, kar nas sedi na tem trgu — vse kakor en mož.“

„Me veseli,“ je rekla žena, „tudi moža bo veselilo, čim pride opoldne h kosilu.“

Stopila je potem k gospe Prišutnici. „Ljuba gospa Prišutnica,“ je rekla „kako se kaj imate, kaj delajo otročki, fako so srčkani! — oh gospa, ali imate zame kaj špeha, vsaj četrt kile. Čisto brez smo.“

„O,“ je zapela gospa Prišutnica, „kaj pa mislite, gospa, špeha! Špeha ni več. Ali ne veste, namesto špeha so zdaj kárte. Za deklaracijo pa, za deklaracijo smo vsi, kar nas je našega obrta.“

„Me veseli,“ je rekla žena, in ko sem prišel opoldne domov, mi je postregla z deklaracijo in sem bil jako vesel.

Ljubljana je piškava zastran živil; hočeš, nočeš, moraš na kmete. Na kmete hodim jaz. Vzel sem torej nahrbtnik, kos šote, par ponošenih hlač in srebrno žlico in se odpravil na pot.

Na kolodvoru je stalo vse črno potnikov in so križem kričali: „Klarac! Klarac! Klarac!“

„Prosim,“ sem vprašal gospoda s cilindrom na glavi, bil je dokaj dobro obut, zlasti na eni nogi, a na plečih je imel optano butaro, — „prosim,“ sem rekel, „kdo Klarac? zakaj Klarac?“

„Klarac!“ je odgovoril s ponosnim poudarkom gospod in zaiskrile so se mu oči. „Klarac! je pozdrav zavednih rodoljubov, odkar velja deklaracija, — Klarac je kratica.“

„Hvala!“ sem rekel in se mu odkril. „Klarac!“

Dvignil je svoj cilinder. „Klarac!“

Tačas zagledam koncem vlaka pri stroju gručo ljudstva. Krik je bil in kreg in sem hitel tja, da ničesar ne zamudim.

Potniki v gruči so bili videti sila razburjeni in eden izmed njih je v imenu vseh ogovarjal strojevodjo. „Ne,“ je rekel, „le smejte se, toda gre za očetnjavo. Ne eden izmed nas, kar nas vidite tukaj, ne noht od nas, ne las ne sede v to vaše rejno, imenovano vlak, dokler nam kot mož in domoljub ne izjavite na svojo čast, da soglašate z deklaracijo.“

Ogovorjeni železničar ni trenil z ušesom, nitj mu ni izginil nasmeh z usten. „Jaz — da bi izjavljal vam? Narobe!“ In se je zaklel v treh jezikih, da ne za ped ne premakne vlaka, ako se ne uveri, da odobruje v vlak namenjeno občinstvo do zadnjega moža deklaracijo.

„Klarac! Klarac! Klarac!“ je zaorilo iz vseh grl, da se je razlegalo daleč v jutranji hlad.

Strojvodja se je z desno roko doteknil kape. „Klarac! — Bratje,“ je dejal, „na razpolago sem vam z dušo, s telesom — do zadnjega dihljēja, do zadnje srage krvi. Ali,“ je rekel, „odtod le ne moremo — ne lota nimam premoga, ne smetke kuriva. Sinoči sem pokuril zadnji prah izza nohtov, zadnjo nesnago z lica.“ Bil je bel kakor sneg.

Pa smo pristopili drug za drugim in smo mu dali, kar smo imeli: jaz šoto, gospod s cilindrom butaro, tretji polenček, četrti tri koške premoga, peti konec plota, ki ga je mimogrede vzel s sabo, nihče ni prišel praznih rok.

Ni trajalo pol večnosti in že smo prijazno ropotali ob barju proti dolensjkemu gričevju in je vožnja drugače potekla brez neprilike, le med drugo in tretjo postajo so hoteli vreči potnika skoz okno.

„Za Boga,“ sem vzkliknil, „mar je zoper deklaracijo?“

„Ne,“ so odgovorili, „samo krasti je poizkušal.“ — Zunaj na kmetih je pa tako-le.

Vstopil sem v čedno zidano hišo, za mizo je sedela praznična družba, v kotu pod razpelom se je svetilo lice gospoda župnika. Pozdravil sem: „Klarac!“

Odzdravili so: „Na veke amen!“

Na klopi ob peči se je oglašal v povojčkih otročiček, slavili so njegov krst.

Pristopil sem k otročičku in mu naredil križec. Zavekal je: „Kla'ac-kla'ac-kla'ac.“

Zavzel sem se in bi bil padel vznak, da se nisem oprijel kupice vina, ki mi ga je nudila usmiljena duša. Okrepčal sem se.

„Kako je ime dušici srčkani?“ sem vprašal.

„Punčka je,“ se je izza mize oglasila botra, „krstili smo jo za Deklaracijo.“

„Na dan sv. Klare pa ima svoj god,“ je dobrohotno pripomnil gospod župnik, „in je že peta tega imena v fari.“

Koj smo bili kakor bratje. Niso imeli ne krompirja, ne fižola, ne moke, ne zabele, pa so mi dali vsega od svoje revščine, jaz pa sem jim dal v spomin srebrno žlico, hlače in robec. Denarja so se branili.

Poljubili smo se in lepo razločili.

Isti duh drugod in povsod. In so mi pravili, da sprejemajo deklaracijo tudi v ženitna pisma, v testamente, v vsakdanjo molitev. In notar in sodnik in gospod stražmojster, kadar vstanejo od taroka, vsakikrat izpijejo v slovo še en liter na deklaracijo. —

To so moje osebne izkušnje doma in izven doma.

Da sem jih pa tukaj-le razložil, ima svoj poseben po-men in na-

Z odličnega mesta se je poročalo ali trdilo, da med našim ljudstvom ni sluha ne duha o deklaraciji, tako pravijo. Res je pa narobe: z deklaracijo je prežeto vse, staro in mlado, po mestih in na kmetih, kar leze in grede. Tega ni moč zanikati in ni.

Ako je sploh imelo odlično mesto namen to zanikati.

Ampak skoro mislim, da niti ni imelo tega namena, ampak da gre le za nesporazumljenje.

Deklaracija je tuja beseda. Zoper rabo tujih besed se je že mnogo govorilo in pisalo, zlasti zdaj v vojni, in to po pravici. Nedogledne zmešnjave lahko nastajajo iz rabe tujk. Na primer: porabi se tujka na nepravem mestu; ali zamenja se tujka s tujko, posebno če sta si slični.

Deklaracija, aprovizacija, aprovizacija, deklaracija — ne? Ena se glasi skoro kakor druga, kaj lahko oboje zamenjaš, če ne paziš ali pišeš tja v nemar.

No in taka zamenjava se je pač primerila tudi odličnemu mestu. Z odličnega mesta se je poročalo ali trdilo, da ni ne duha ne sluha o deklaraciji, poročati ali trditi pa se je prav za prav hotelo, da ni duha in sluha o aprovizaciji.

To pa je res. To pa je res!

Štajerski nemškutar.

Risal France Podrekar.

„Prokleta ameriška pomada! Čimbolj si z njo mažem brke, tembolj mi lezejo navzdol; nazadnje bo res najbolje, da si kupim slovensko slovnico!“

Ljubeznjiv soprog.

Žena: „Janko, jutri bo v slovenskem gledališču „Prodana nevesta“. Ali greva?“

Mož: „Briga me. Radi mene lahko prodajo vse neveste na svetu, jaz gotovo ne kupim nobene več in če bi bile po grošu!“

Gledališke kitice.

Kdo je, ki na odru nas straši?
 Novi je ljubimec stisnjenih pesti —
 Kdo pa je, ki tam za odrom stráši?
 Sam Govekar s svojimi pajdaši.

Pa zakaj trepečeš, sinko?
 Ker tako je divji Hinko.

Zdravo, Berta, znanka draga!
 zmeraj mlada, zmeraj čila —
 Saj igraš ne ravno slabo,
 pa lahko bi boljša bila.

Tudi tukaj, moj Danilo?
 Vse prodal si, mast in milo,
 riž, podplate in slanino?
 Da navadiš se vloge,
 zdaj pozabi trgovino!

Igralec in komik in pevec seveda
 gospod Povhe naj na to tudi gleda,
 da se poslušalec ga ne naveliča,
 čeprav ne bo nosil v želodcu hudiča.

Naj pozdravljena bo Vera
 lepše kakor marsiktera!
 Dobra sila za teater,
 če bo prekosila mater.

Dobro drži se, Strniša,
 da ti ploskala bo hiša!

Oj Prek, oj Prek, povodni mož,
 še dosti je pri Bajtu rož,
 le glej, da jih zaslužil boš!

Tainta erarična zverina
 kot vlogo rajša vidi polič vina.

Nič ne jezi se, moj Valo,
 kar je dobro, bo ostalo.
 Ne ponavljaj se v vlogi,
 zmeraj drug in raznovrsten,
 pa ti bo porekel mnogi,
 da si prav izvrsten.

Tudi Rezika koketna
 dobro onegavi —
 njena „štimca“ je prijetna,
 kot Ljubljančan pravi.

In akademija? Ali
 vredna ni bila cekina?
 Vsakemu smo lavor dali,
 saj zares je bila fina,
 saj zares je bila krasna,
 ali malce dolgočasna.

In nazadnje je beseda moja ta,
 da umetnost tiha je gospa,
 tiha, čista in ponosna,
 pa bo mirna Bosna.

Hamlet.

V nekem gledališču so vprizorili „Hamleta“. Igralec, ki je igral vlogo Odenholma, je bil znan, da se svoje vloge ni nikdar naučil. To je igralca, ki je predstavljal Hamleta, silno razjezilo ter je ves nevoljen rekel ohemu: „Jaz vas moram zabosti že v prvem dejanju, drugače mi pòkvarite vso igro.“

Gledališki kritik.

Gledališki kritik si je izprosil od igralko njen čreveljček. Umetnica je hotela pridobiti kritika zase, da bi jo v časnikih hvalil, in mu je dala svoj čreveljček napolnjen s cekini. Ko je kritik to zagledal, je vzkliknil: „Oh, duša angelska, zakaj imate tako drobno nožico!“

Nekje.

Vodja (ves preplašen): Tristo tac! Nekaj je zagr-melo! Mogoče je bila bomba.

Diurnist Lakota: Pomirite se gospod vodja! Bil je le moj želodec!

Ljubi Kurent!

Neki pruski vojak je prišel v češko hišo ter ošabno zahteval od gospodinje, naj mu takoj pripravi pečenko za večerjo. Da primerno poudari svojo zahtevo, vrže golo sabljo na mizo. Kmet gre iz sobe, pa se kmalu vrne z gnojnimi vilami, ki jih položi k sablji na mizo, češ: K tako velikemu nožu treba tudi primernih vilic.

Al. Daviz.

Dvanajst portretov.

Sovražila sta se, sovražila tako goreče, kakor sta se nekoč ljubila.

On je bil trgovec, ona pa retušerka pri fotografu. Toda nista se sovražila zato, ker je bil on trgovec, ona pa retušerka pri fotografu, saj to bi tudi ne bil pameten povod. O ne — sovražila sta se iz čisto drugega vzroka.

Njemu je bilo ime Emil, njo so klicali pa za Tusneldo.

Toda sovražila se tudi radi tega nista, saj to bi bil še nespametnejši povod. O ne — vzrok je bil čisto drugi.

On je stanoval v Princezijevi ulici, ona pa na Andrejevem trgu.

Toda radi tega se tudi nista sovražila, saj to bi bil še bolj nespameten povod. O ne — vzroka je bilo iskati čisto drugje.

On je živel pri svojem očetu, ki se je preživljal z nakupom in s prodajo starih cunj, ona je bivala pa pri svoji materi, ki je živela od svoje pokojnine.

Pa tudi radi tega se nista sovražila, saj to bi bil še najnespametnejši in najnespametnejši povod. O ne — vzrok je bil čisto drugi.

Pravi vzrok, da sta se sovražila, je bila zofa iz konjske žime.

Pa tudi zofa sama na sebi je bila pri tem sovraštvu nedolžna, toda ona je bila vzrok drugemu vzroku, da sta se tako temeljito in korenito zasovražila.

Tista zofa je bil najlepši eksemplar izmed vseh zofnih ras. Ogrodje iz najboljšega črešnjevega lesa, noge lepo izstrugane, naslonjalo lično zakroženo, na njem pa ovalna feksirna slika, v katero je bila vdelana slonova kost. Slika je predstavljala krasno mlado deklico; če se je zofa obrnila narobe, tako da so molele noge kvišku, se je pokazala namesto krasne deklice pa — čebula. Ker je bilo pa prenerodno, da bi bili zofo vedno in vedno narobe obračali, zato se je zgodilo, da čebule marsikdo ni videl. Kar je bilo na zofi najdragocenejšega, to je bila prevlaka. Nenavadno umetna tkanina iz same žime najzlahotnejših in najredkejših kónj; in tej okoliščini se je imela zofa tudi zahvaliti, da se je imenovala zofa iz konjske žime.

Konjska žima je v primeri z navadno nitjo silno fina in močna. Sidro,

kakoršnega imajo na barkah, je pa še močnejše. Toda zob časa ne vpraša, kaj je močnejše, marveč ogloda sidro in konjsko žimo v enaki meri. Slučajno pa je žal nesreča hotela, da sta se ljubila Emil in Tusnelda ravno takrat, ko je uničujoče delo časa že tako daleč napredovalo, da se je na ljubi zofi pričela trgati že žima pri žimi. Tusneldina mati je bila čisto iz sebe, Tusnelda sama otožna, Emil pa je pod vplivom obeh hodil žalosten in pobit okrog. —

Vsi trije so ugibali, katero sredstvo bi pomagalo, da bi se žima dalje ne trgala; pa čim dalje so ugibali in ugibali, tem več žim je bilo pretrganih.

Nekega dne pa gre Emil po drevoredu in naekrat začuje za seboj glas: „Fric, Fric, prinesi mi tudi za desetico žimnega olja!“

„Žimno olje! Kakšno pa je spet to?“ je pomišljal Emil, in prijetna toplota je preletela vse živce njegovega telesa.

„Žimno olje!“ je zaklical navdušeno in stopil pri tem nevede ležečemu psu na rep, da je glasno zacvilil in bežal v stran. „Žimno olje!“ je ponovil še enkrat in pri tem zopet nevede pohodil otroka, ki se je valjal na cesti v blatu. „Žimno olje!“ je zaklical še tretjič in hitel domov.

Prihodnji dan pa je kupil za eno krono štiriin-

Začetek konca na Balkanu.

Risal Maksim Gaspari.

Ferdinand: „Izgubil sem vojsko, krono, zemlje svoje, ostal mi je le — dolgi nos.“

šestdeset vinarjev žimnega olja in se ponosno odpravil k svoji nevesti. Tam je vladala slaba volja; zakaj doglalo se je, da so se bile utrgale zopet štiri žime. Obe dami sta bili silno razburjeni.

Emil samozavestno postavi svojo steklenico na mizo in vpraša: „Kaj je to?“

Obe dami odgovorita naenkrat — kakor je pač bolj ugajalo njunemu nagnenju — mati „Rum!“, hči „Parfem!“.

Emil je zmajal z glavo, nato pa povedal prav počasi in silno slovesno: „Žimno olje!“

Obe — mati in hči sta se razveselili, dasi o žimnem olju nista imeli niti pojma.

„Da! Žimno olje!“ je ponovil Emil. „Zakaj se rabi žimno olje? Da ostane žima mehka in prožna. Zakaj se trga žima na oni nesrečni zofi? Ker je postala trda. Dajte, da“ — — — dalje ni utegnil razlagati; zakaj obe dami sta planili k njemu, ga objeli okrog vratu in se mu dobrikali.

Ko se je veselje nekoliko poglelo, so se spravili vsi trije na delo in ubogo zozo tako hiteli drgniti in mazati z žimnim oljem, da v par minutah ni bilo nobene kapljice več v steklenici. Uspeh je bil izredno velik in se je pokazal takoj. Prevlaka, ki se je nagibala že precej na rjavkasto, je postala po tej učinkoviti proceduri močno temno-blesteče barve, katera okoliščina je privabila Tusneldini materi kar solze v oči.

„Da!“ je vzkliknila, „tako izgleda kakor pred petdesetimi leti, ko sem jo podedovala po svojem dedu. — Vi ste jo popolnoma prerodili.“

Nato sta se dami oblekli v popolnoma novo toaleto iz lisičje rjavega blaga. Obleki sta bili namenjeni sicer za binkoštno praznike, a dami sta čutili potrebo obleči se že zdaj — da izgleda prerojenje zofe čim slovesneje — in odpravili so se vsi trije na običajni popoldanski izprehod.

Proti osmi uri so se vrnili domov, kjer je bila že pripravljena večerja. Krompir in slaniki, nato pa še jajca in marelični kompot — vse le zato, da se prerojenje zofe kar najdostojneje proslavi.

V največji harmoniji so sedli k mizi. Emil je danes odstopil svoj navadni prostor poleg svoje neveste na zofi materi. Ona naj sedi na novo prerojeni zofi.

Že so pojedli krompir in slanika, že je izpustil Emil svoj običajni dovtip, da je bil njegov slanik na levem očesu slep, že je mati vstala, da bi prinesla jajca in marelični kompot, ko se je iztrgal hčeri iz prs bridek, v dno srca segajoč glas.

Stara dama se prestrašeno obrne; še bolj prestrašeno je zrl Emil svojo taščo. Na popolnoma novi obleki lisičje rjave barve je bila od nog do ramen ena sama velika, črna, mastna lisa.

Tusnelda, ki se ji je bila hipoma porodila grozna slutnja, je skočila pokonci, se zavrtela kakor vrtalka

in izpraševala: „Mama, mama, ali jaz tudi? ali jaz tudi?“ Šele zdaj se je zavedla mati svojega žalostnega položaja, ko je videla na obleki svoje hčere od ramen do nog črno mastno liso. In tudi ona se je zavrtela kakor vrtalka in izpraševala:

„Tusnelda, kaj jaz tudi? kaj jaz tudi?“

Dovolj! — — Oprostite, da ne pripovedujem, kako se je godilo dalje, ampak naj omenim samo, da je Emil ponavljal pesnikov verz:

Ženske so žirafe — — —

Vsekakor je mislil najbrže na hijene, a je obe živali zamenjal; zakaj v geografiji je bil ravno tako slabo podkovan kakor v arhitekturi.

— — — — —
Prihodnjega dne pa je dobil nazaj svoj cilinder ki ga v naglici ni bil utegnil s seboj vzeti; prejel ga zmečkanega v škatlji, v kakoršni so cigare. Pošiljatvi je bilo priloženo sledeče pismo:

„Tu imate svojo mastno gondolo! Zaroka razveljavljena! Prstan, medaljonček, kakor tudi uro in verižico (vse seveda iz dublé) dobite lahko nazaj, če mi nadomestite obleko. Sploh pa Vas bo mama radi zofe tožila.

Pfuj!!

Tusnelda Šmist.“

Emil je sklenil osveto. V plamen jeze ga ni spravil toliko samo zmečkani klobuk in pismo — o ne — ampak tisti „pfuj“ pod pismom — ta ga je najbolj razjezil. Njegova edina misel je bila: maščevanje!

Tri tedne je hodil okrog kakor nem in samo mislil; končno začetkom četrtega tedna si jo je pa izmislil.

Šel je k Tusneldinemu šefu ter se dal pri njem fotografirati v dvanajstih različnih položajih; od vsake vrste je naročil en tucat slik. Vedel je, da bo morala retuširati vse te fotografije Tusnelda, in si je predstavljaj, kako da bo retuširala: prvi tucat z zaljubljenim smehljamem, drugega z bliskajočimi očmi, tretjega s tihimi željami, četrtega z vročimi solzami, petega s tresočimi serokami, in končno, da ubeži groznim srčnim mukam, bo skočila k svojemu principalu in mu razodela, da slik ne more več dalje retuširati, nakar da jo bo on postavil na cesto — brez službe.

Škodoželjno se je smehljal, ko je mislil na vse to, in se veselil, da se mu bo osveta tako izborna posrečila.

Ubogi Emil! Čisto je pozabil na okoliščino, da je minilo že tri tedne, ko sta se videla s Tusneldo zadnjič. Ona je mirno retuširala vseh stoštiriinštirideset slik, ne da bi z obrvmi trenila; niti spoznala ga ni. —

Prevel Ant. C — t.

Priloga Kurentu.

Leto I.

V Ljubljani, dne 16. oktobra 1918.

Štev. 6.

Kurentov Album.

V založbi „Kurenta“ je izšel, kot nekak predhodnik lista samega, humoristični almanah „Kurentov album“ s sledečo vsebino:

Uvodna beseda. — Fran Milčinski: Ali bi ali ne . . . ? — F. Golar: Veselje. — Ivan Cankar: Resignacija. — Rado Murnik: Vojna ljubezen. — Junij Brut: Kurja historija. — Ferdo Plemič: O Klanjacijski sreči. — -ba: Vesela elegija ali dohtar Šušteršičeve glorijske konce. — Damir Feigel: Na krivih potih.

„Kurentov album“ je bogato ilustriran ter prinaša sledeče risbe naših najboljših satiričnih in humorističnih risarjev: Maksim Gaspari: Lepšega para na svetu ni . . . — Po sklepu miru z Rusijo. — Ubogi tobakarji. — Pogled v prihodnost.

France Podrekar: Mir? — Novo božanstvo 1. 1918. — V dobi pomanjkanja mesa. — Ropar. — Načrt za novo skupino na pročelju ljubljanskega gledišča.

Hinko Smrekar: Kurent. — Srečna Avstrija. — Vsenemški most do Adrije se maje. — Pametna misel. — Zgodnja dunajska birma. — Razvoj človeka ali nazaj k naravi. — Vse zaman! — Cmok-svet in Vsenemec-aneksionist. — Vasovavci sedanjega časa.

Poleg tega ima „Kurentov album“ še celo obilico krajših humorističnih in dovtipov, ki jih tu ne moremo posamezno navajati. „Kurentov album“ je prva slovenska edicija te vrste ter smelo trdimo, da še nobeno izdanje pri nas ni vzbudilo toliko zabave in smeha kot ravno ta album. Kdor hoče za nekoliko trenutkov pozabiti moreče skrbi sedanjosti, kdor rabi razvedrila ter se želi zopet enkrat od srca nasmejati, naj ga naroči. Stane 4 krome 20 vinarjev.

Naročnina se pošilja na upravništvo „Kurenta“ v Ljubljani, Stari trg št. 19. (Zvezna tiskarna.)

Tiskovine vseh vrst kakor: časopise, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, sporede, tabele, račune, kuverte kakor tudi pisemski papir s firmo, vizitke, naslovnice,

==== računske zaključke ====

in vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje okusno in ceno

Zvezna tiskarna v Ljubljani, Stari trg 19.

V zalogi ima tiskarna tudi vse po najnovejših predpisih izvršene obrazce za slav. občinske urade, aproviz. in cestne odbore, zadruge, gg. trgovce, odvetnike, gostilničarje itd.

Listnica upravnništva.

Prošnja.

Tretja številka „Kurenta“ je razprodana. Kdor nam jo lahko odstopi, dobi 1 K za izvod, da moremo ustreči novim naročnikom.

Ljubi Kurent!

Nekoč je prišel v ziljsko dolino na Koroškem neki nadut Prus. V slovenski gostilni je pravil o slavi in velikosti nemške države, ki da nima para na svetu. „Naše nemško cesarstvo je po božji previdnosti tako ogromno in razsežno,“ se je širokoustil ošabni Prus, „da v njem solnce nikdar ne zaide!“ Neki slovenski kmet, ki je nekaj časa molče poslušal to košato blebetanje, mu odgovori: „Ljubi gospod, ali pa veste, zakaj je Bog tako ukrenil, da v vaši državi, kakor pravite, solnce nikdar ne zaide? Lejte, on prav dobro ve, kaj vi počenjate. In ker se boji, da bi v temi še huje gospodarili, zato ne dopusti, da bi pri vas solnce zašlo.“

Al. Daviz.

BALKAN

 trgovska, špedicijska in
komisijska deln. družba

Podružnica v Ljubljani. — Akcijska glavnica K 1.500.000.

Špedicija vsakega blaga. — Vskladičenje. — Zaccarinanja. — Reekspedicija. — Prevažanje pohištva.

Lastnica I. ljubljanskega skladišča

KRISPER & TOMAŽIČ

Direktna zveza s progo južne železnice. - Tel. št. 100.

stavce

sprejme

Zvezna tiskarna

in v Ljubljani, Stari trg št. 19.

MAJINJE POKRIVCO
IN PUPENI

BERENBERA
OBRABO
SOLUBRANO
DUNAJSKA C. 5812

Feliks Potočnik

Šelenburgova ul. 6, I. nadstr.

Modni atelje za dame in gospode.

Stotam se obračajo in modernizirajo obleke za dame in gospode

:: po najnovejši modi. ::

KINO IDEAL

se priporoča p. n. občinstvu.

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo
v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Stalna zaloga poljedelskih strojev:
motorjev, mlatilnic, viteljev, slamó- in reporeznic, brzoparilnikov, plugov, bran, čistilnikov itd.

Prodaja:

umetnih gnojil, kolonijalnega in specerijskega blaga ter poljskih pridelkov.

Zaloga:

travnih in deteljnih semen, pese, korenja, repe.

Zaloga:

pristnega domačega in gorskega vina, žganja itd.

Lastna izdelovalnica in prekajevalnica klobas. — Lastna zeljarna.

Vizitke

elegantne in po ceni natisne

Zvezna tiskarna

v Ljubljani, Stari trg 19

Hlapca

sprejme takoj „Zvezna tiskarna“ Ljubljana, Stari trg šte. 19.

Priporočamo edino slovensko tvrdko

Jos. Petelinc v Ljubljani

Sv. Petra nasip šte. 7.

za vodo 3. hiša levo, za šivalne stroje in njih posamezne dele, olje in igle. — Potrebščine za šivilje, krojače in črevljarje, kakor tudi družega galanterijskega blaga v veliki izbiri ter po solidni ceni vedno v zalogi. — Šivalni stroji vseh sistemov in oprem za rodbinsko in obrtno rabo vedno v zalogi.

Večletno jamstvo!

Ceniki na razpolago!

Norec

išče službe, najrajši državne. Izvežban je kovanju pogodb dualizma, trializma, quadrupedalizma.

Ponudbe pod »Idijot« Dunaj.

UMETNIŠKE RAZGLEDNICE

PISEMSKI PAPIR

ŠOLSKE POTREBŠČINE

MARIJA TIČAR, LJUBLJANA

Domača semena

suhe gobe in druge pridelke
kupi je trgovina s semeni
SEVER & KOMP., preje
PeterLassnik, Ljubljana
Marijin trg.

Nasproti glavne
pošte

Zlatnina - ure - srebrnina
F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani
Prijazna postrežba.

Jadranska banka

Podružnica Ljubljana.

Delniška glavnica: K 20,000.000.—

Rezerve: okrog K 4,000.000.—

CENTRALA: Trst.

PODRUŽNICE: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković,
Opatija, Splet, Šibenik, Zader.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

KUJUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in
inözemska mesta.

DAJE PREDUJME: Na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA. Telefon šte. 257.

Moderni pregovori in reki.

1. Kjer ni nič — najde rubežnik še zmerom nekaj.
2. Noben ukaz ni tako tajen, da bi ne prišel na sonce.
3. En jugoslov. veleizdajalec v roki je boljši nego deset roparjev na strchi.
4. Laže bi od crknjenega konja dobil sapo nego od Pollaka en par dobrih čevljev.
5. Nahrbtnik krompirja po smrti je prepozen.
6. Kadar se začnejo glavarji voziti z avtomobili, pomeni slabe čase.

Nujno iščemo atleta, ki bi znal v inozemstvu dvigniti ugled Avstro-Ogrske.

Priporočamo sledeče knjige:

- Dr. Ivan Lah*: „Dore“. Povest slovenskega dečka iz sedanje vojne. Cena vez. . . . . K 3·50
- Milan Pugelj*: „Mimo ciljev“. Novele. Vez. K 4·50
- Cvetko Golar*: „Kmečke povesti“. Sedem zanimivih povesti iz kmečkega življenja. Vez. K 4·50
- Jakob Dolinar*: „Iz devete dežele“. Predpustna igra o naprednem carju in parlamentu. Broš. . . . . K —60
- Mrs. Hungersdorf*: „Snaha“. Roman irske dekllice iz najvišjih krogov angleške aristokracije. Broš. . . . . K 3·—
- Anton Pesek*: „Stepta ljubezen“. Ljudska igra s petjem v petih dejanjih. Broš. . . . . K 2·—
- A. Sirowyja in A. F. Herd*: „Nauk o serviranju“. Pomožna knjiga za praktični in teoretični pouk na nadaljevalnih šolah gostilničarske in hotelske obrti in za samouke. Vez. . . . . K 8·50
- Manica Komanova*: „Šopek samotarke“. Zbirka novel. Cena broširani knjigi K 3·20, vez. K 4·60
- Azov in Teffi*: „Humoreske“. Zbirka ruskih humoresk, satir in grotesk. Cena br. K 3·—, vez. K 4·50
- Abditus*: „Problemi malega naroda“. Cena K 2·—
- „Kurentov album“. Humoristični almanah s slikami . . . . . K 4·20

Pošiljamo te knjige našim naročnikom poštne prosto, če se denar naprej pošlje. Povzette stane 82 vinarjev in je torej najbolje, če pošljete denar za knjige naprej.

Na vojne pošte pošiljamo knjige le, če se denar v naprej pošlje, ker poštnih povzetij vojne pošte ne sprejemajo.

Naročite vojakom knjige, *dobra knjiga je najboljši prijatelj!* Pošljite denar in naznačite naslov, komu in katere knjige naj pošljemo.

Zvezna tiskarna v Ljubljani

ČAS JE ŽE SEDAJ
da si nabavite pravočasno
kot najbolj primerno

božično darilo

še pravo izvrstno dišeče
toaletno milo vseh vrst
pri firmi Milan Hočevar,
Sv. Petra cesta št. 28

MLEKARSKA ZVEZA

kupi po najvišji dovoljeni ceni vsako množino mleka pod najugodnejšimi dobavnimi pogoji. Na željo preskrbi dobaviteljem mleka različno drugo v gospodinjstvu in gospodarstvu potrebno blago in ga za mleko tudi zamenja.

Dalje ima Mlekarska Zveza v zalogi vse mlekarske potrebščine, kakor tudi različne inozemske izdelke, zlasti razne vrste sira po primerni ceni.

Jetika, sifilis, španska: „Najprej nam in našim sestram odprete vrata in nas bogato gostite, nato nas pa skozi okno vun gonite! S to metlo nas pa ne užugate!!“

Tatan Balga:

Elektrokephale.

Prostorna soba. Ob stenah je stalo več omar s steklenimi vrati, skoz katera so se videli najrazličnejši fizikalni aparati. Taki predmeti so ležali razmetani tudi povsod po sobi, po postelji, po stoli, po tleh in pričali na prvi pogled, da služi soba pridnemu in vestnemu fiziku kot laboratorij.

Pridnosti in vestnosti ni mogel nihče odrekati učenjaku Breskvarju. Celu njegovim nasprotniki so spoštljivo govorili o njegovih zmožnostih in se mu odkrivali, kadarkoli so ga srečali na ulici.

Nepremično zroč v tla, kakor da bi pazil, da stopi res na vsako drugo desko zamazanega poda, je stopal Breskvar, odet v črno haljo, gori in doli po sobi. Po glavi pa so mu rojile najrazličnejše misli.

Po dveletnem trudapolnem delu se mu je izum vendarle posrečil. Posrečil? Ali ni bil izum plod njegovega talenta? Sam si ne bi znal točno odgovoriti

na to, zato je pa Breskvar rad privoščil sreči njeno sodelovanje, da si jo tesneje prikuje k svoji usodi.

Na dolgi mizi med obema oknoma je stala njegova iznajdba. Z imenom Elektrokephale, električna glava, jo je bil krstil. S tem aparatom je lahko gledal izumitelj okrog vogla, poslušal, kar se je tam govorilo, in sprejemal vonje dotičnega kraja. Aparat ni bil velik, a vendar so z njegovo pomočjo uživale oči, ušesa in nos. Vse to potom posebnih električnih žarkov. Ta aparat te je napravil takorekoč nevidnega, stopil si v vsako družbo, slišal vse, ne da bi se tega zavedale navzoče osebe. —

Predpoldne je bil napravil Breskvar svoje prve poizkuse. Zaklenil je vrata, zaprl hermetično veternice, spustil neprodorne zavese, da je vladala popolna tema v sobi, spravil s posebno vzmetjo mali strojček v neslišen tir, naravnal žarke, vpoštevajoč njihovo jakost

in daljavo do zaželjenega cilja, in že se je prikazala pred njim slika, čedna in točna: vrt pri „Unionu“. Videl je prijatelje, sedeče okrog mize. V nos mu je udaril tobakov dim — prijatelj Milan je kakor vedno kadil albanski tobak, Peter pa običajno listje iz dunajske šume — iz kuhinje sem se je pa pomešal med tobačne duhove duh po svežem golažu.

„Dober je bil golaž! Drag je, a tolažim se s tem, da bomo v najkrajšem času jedli novo jed, ki bo vsebovala vse hranilne snovi in bo po ceni. Breskvar izumija tako stvar, vsaj enkrat se je izrazil o neki epohalni iznajdbi.“

Tudi vojni dobičkar.

Risal France Podrekar.

A. — „Kaj pa ti vedno kovčege prenašaš kakor kak vojni dobičkar?“

B. — „Saj sem tudi, imam silno veliko posta in dobro se mi godi zraven.“

A. — „S čim se pa vendar pečaš?“

B. — „Saj vidiš! Ljubijanskim nemškutarjem nosim prtljago na kolodvor.“

„Le pusti Breskvarja pri miru! On ima pač svoje veselje. Dober fant je, a za sedanjo dobo je prišel prezgodaj ali pa prepozno na svet. Futurist, ki prisega na edinega preobrazitelja celega sveta — elektriko; alhivist, ki veruje v kamen modrijanov!“

„Da, da! Človek res ne ve, kje končuje inteligenca in kje začenja norost!“ —

Dovolj! Zopet je zavladata v Breskarjevi sobi tema, slika je izginila. To so bili torej njegovi prijatelji, ki so mu večkrat, in to še pred nedavnim časom

dajali poguma, bodrili ga k vztrajnosti in mu zabičevali, naj se ne pusti pobiti od slučajnih neuspehov! Solza mu je silila v oko, a energična kretnja njegovega kazalca ji ni dovolila izstopa.

Pritisk na vzmet in nova slika se je prikazala. Znana mu oseba. Duh po vijolicah, izvirajoč iz predvojnega toaletnega mila. Pri mizi je sedela njegova Milica in pisala pismo. Gotovo njemu, svojemu zaročencu, vabila ga je na sestanek. Toda ne!

„Dragi mi Oskar! Srce moje! Zakaj nisi pri meni, da bi Ti izpila oči in Ti odgriznila ušesa. Bojim se vedno, da pozabiš name. Brez Tvoje ljubezni mi bo zakon z mojim zaročencem dolgočasen, pust, brez pol leta...“

Škrk! Stroj se je ustavil. Kdo neki mora biti ta Oskar? En Oskar je njen bratranec, sedaj pri vojaki, drugi Oskar je uradnik pri pošti. Kdo naj še nadalje o tem razmišlja? Ali ne zadostuje, da on, Breskvar, Miličin zaročenec, ni Oskar?

Druga solza mu je silila v oko in ni je oviral na njeni poti. Odprl je okna in stopal neprenehoma po sobi. Kaj kosilo! Kdo bo jedel v takih trenutkih? —

Bil je na vrhuncu. Parkrat je že mislil razbiti svoj aparat. Ali bo ta njegov izum sejal samo nesrečo in žel uničene eksistence? Prevara je tako lepa, samo vedeti ne smeš ničesar o nji. Da ni bilo električne glave, bi imel še prijatelje, bi imel še zvesto nevesto!

Toda ne! Ljudstvo, posamezniki se morajo poboljšati. Svoje besede, svoja dejanja uredi tako, kakor jim vелеva čast. Iz strahu, da ga opazuje z aparatom znana ali neznan oseba, postane človek boljši. Vse bolezn, na katerih boleha človeška družba, bo ozdravil ta aparat.

Lehko se pa vda človeštvo hinavščini. Vsi postanejo igralci, saj aparat ne prodre v notranjost, ne vidi v srca.

In zopet je pretehtal Breskvar vse razloge, ki so govorili proti aparatu in za aparat. Eh kaj! Isto je kakor z dinamitom, koristil bo človeštvu v veliki meri, a škodoval mu bo približno enako. Ta zaključek ga je nekoliko potolažil in sedel je utrujen na stol.

Še en poizkus. Zopet je bila tema v sobi. Brez pravega cilja je izpustil Breskvar svoje žarke in šli so. Zanje ni bilo ovir. Le dalje, naprej, naprej!

Prikazala se je slika. Čista, točna kakor prvi dve. Fizikalen kabinet, v njem profesor. Pri mizi sedi in piše. Pred njim koščki razbitega stroja. Kaj neki piše?

„Spoštovani mi neznani gospod izumitelj! Davi sem opazoval s pomočjo svojega aparata Vaš izum. Vaš izum je enostavnejši in popolnejši od mojega. Moj aparat se je imenoval elektroophthalmos, električno oko. Se je imenoval, pravim, ker ga ni več, razbil sem ga kmalu potem. Pred mano leže še njegovi ostanki. Vi ste električnemu očesu pridružili še električno uho in električen nos in tako ustvarili električno glavo.

Čestitam Vam k temu uspehu! Prepričan sem, da boste še danes prebrali to moje pismo. Zastonj sem se ubijal celo leto, Vi ste me prekosili. Moj španski ponos — jaz sem namreč profesor fizike na madridski tehniki — ne prenese tega. Zato sprejmite zadnji pozdrav“ . . . in profesor je telebnil na tla. Srce mu je počilo.

Dolgo je gledal Breskvar ta prizor. Tožilo se mu je srce po neznancu, toda istočasno ga je prešinilo nekako zadoščenje, zmagoslavje. Spoznal je, da je njegov izum nadkrilil vsa njegova pričakovanja, saj so njegovi žarki na poti iz Španije preložili španski izvornik na slovenski jezik. Da bi bil španski profesor pisal slovensko pismo, je bilo pač izključno!

Dušilo je Breskvarja. Odprl je okni na široko, da je prihajal v sobo sveži zrak, ki mu ga ni bilo nikdar dovolj. Na čelu so se mu pojavile znojne kaplice. Obrisal jih je z rokavom svoje halje.

Kaj sedaj? Ali naj izroči izum javnosti? Da napravi lastnike nesrečne, kakor je napravil njega, ko mu je pobral v par trenutkih prijatelje in nevesto? Njegovo strto srce in počeno srce španskega učenjaka sta bila prva uspeha novega izuma. Ali ni bilo to slabo znamenje? Ali se ne drži izuma že prokletstvo, srčna

kri? Ali bodo odtehtala dobra dela take in enake nesreče?

In Breskvar se je spomnil prečutih noči, spomnil se je, kako si je belil glavo noč in dan, kako se je potil, kako je prezebal v svoji delavnici, in zdaj naj bi bil ves njegov trud zaman? Ne, in stokrat ne! Prijatelji in nevesta naj se zavedajo svoje krivice! To bodi njegovo edino zadoščenje!

In sedel je k mizi in začel pisati pisma. V njih je na kratko pojasnil pomen svojega aparata in ponudil svojo iznajdbo vsem ministrstvom.

Dolgo je čakal odgovorov. Skoraj vsa ministrstva so odklonila slednjič njegovo ponudbo, edino le ministrstvo za ljudsko prehrano jo je sprejelo. To pa ne morda radi tega, da bi s pomočjo novega aparata dognalo, kdo skriva živež, kje ga kopiči, kdo strada in kdo se masti na račun drugih ljudi. Ne! Ministrstvu je ugajalo dejstvo, da nima aparat ne ust, ne želodca, zato je pa tudi takoj naročilo posebnemu izvedencu, naj poizkuša odstraniti take nepotrebne stvari kakor so usta in želodec po možnosti tudi pri vseh potrebnih državljanih. Če tak stroj deluje brez ust in brez želodca, zakaj bi ne sledil temu zgledu vsak državljan!

Manica:

Ženitna ponudba.

I. (leta 1914.)

Mož izobražen, lep in mlad
poročil bi se srčno rad
z mlado, mično,
rdečelično
gospodično.
Naj prav natančno se označi vsota,
koliko znašala bo njena dota,
In vrhu tega — to se umeva —
preteklost brezmadežna pač se zahteva,
Pismu naj se priloži tudi slika
na poštno-ležeče pod »Sreča velika«.

II. (leta 1918.)

Možak, ki doživel že tista je leta,
ko se od vojaštva prostost mu obeta,
želi se seznaniti,
nato poročiti
z žensko, ki je dobre volje,
in čim preje, tem bolje,

starost in denar
je postranska stvar.
Koš krompirja, pet kil riža,
nekaj kurjega drobiža,
štiri kile kave,
pa ne slabe — prave!
dvajset metrov kotenine,
trinajst kil in pol slanine,
pehar jajec, par piščancev,
moke, da bo dosti žgancev,
usnja tudi — kajpada,
da ne bođeva bosa;
slednjič pa še stanovanje,
da prebivat greva vanje.
Slike svoje treba ni
mi v ogled pošiljati,
rajši mesto nje imam
bele moke kilogram.
Naj piše se na naslov
»Zakonski blagoslov«.

O brezkončnem zmaju.

V deveti deželi, tam daleč za gorami, so živeli ljudje dolgo časa prav srečno in zadovoljno. Spoštovali so zakone in ljubili svojega starega kralja. In ker se jim je zdelo, da drugače ne more biti, so bili veseli, da je tako, kakor je, in da slabše ni.

Ali slabše je prišlo. Ni prišlo čez noč, ali kdaj je začelo, ni mogel nihče z gotovostjo povedati. Neka dne so pač zapazili, da se je v deveto deželo vgnezdila grozna in gnusna pošast, zmaj, tako dolg, da mu ni bilo dogledati repa. Zato je krožila vest po

Politika.

Risal France Podrekar.

„Zadnjo žival sem rekviriral nekemu revežu. Kaj bo z nami, če pojde tako naprej!“
 „Nič se ne boj, tovariš, Prihodnost Avstrije je sicer temna, vendar pa čisto gotova.“

deveti deželi, da so zmaju rep odsekali. Kako je bilo pravzaprav in odkod se je pošast priklatila, pa nihče ni znal točno pojasniti. Tudi kakšne vrste zmajev je bil, se ni dalo kar tako določiti. H krilatim ni spadal, to so naravoslovni učenjaki devete dežele že spoznali. Sicer pa je bila težava z njegovo hrano. Devic, kar je bila slaščica drugih zmajev, ni maral, sploh žensk ne, pa tudi živine ne.

„To je prav, ko je sam taka živina!“ so dejali kmetje.

Zmaja je bilo treba dan za dnevno pitati z velikanskimi množinami papirja in s celimi sodovi črnila.

Ali bil je izbirčen. Papir je moral biti najfinejše vrste, bel in snažno popisan ter če le možno kolekovan. Če niso bili vsi ti pogoji izpolnjeni, je zmaj postal skrajno nervozen in se je drl, da ni bilo več lepo poslušati.

Kralj si ni znal pomagati, ker kmalu je prišel v popolno zmajevo odvisnost. Zmaj pa se je vtaboril v najlepši in največji palači mesta. Pri vratih je moel svojo ostudno, s kocinami poraščeno glavo vun z bedastim izrazom v obličju, a njegovo leno, mehko in debelo telo kožnate barve se je vilo po stopnicah navzgor in iz dvorane v dvorano po vseh nadstropjih, pa v podstrežje in dimnike.

Ljudje devete dežele so imeli te nadloge kmalu dovolj in godrnjali so proti kralju, ki ni ničesar ukrenil, da bi jih rešil šibe božje. In govorili so javno, da bodo kar zmaja venčali za kralja, ker je tako ali onako že vse ena klobasa.

To je slišal kralj in šlo mu je k srcu. Kako pa tudi ne, ko so morali leto za letom ustanavljati nove papirnice in vrhu tega še uvažati iz prekmorskih dežel papir, da so zmajev rohneči želodec vsaj kolikor toliko potolažili.

Razglasi torej kralj:

„Kdor ubije pošast, ampak tako, da ne bo migala več, ta dobi mojo hčer za ženo in se mu tudi sicer ne bo slabo godilo.“

Zdaj pa menite, da so vsi godrnjači kar planili na noge in prijeli za meče? Kaj še! Preveč so se zmaja bali.

K sreči pa pridejo takrat trije bratje v deveto deželo. Bili so mladi in pravega posla tudi niso imeli, a sicer so bili prav spodobni ljudje. Ti se javijo pri kralju in obljubijo, da bodo zmaja končali, prvi da pojde nad pošast najstarejši. „Ali kako ga pa boš?“ vpraša v skrbeh kralj: „Zmaj ni karsibodi.“

„No,“ pravi najstarejši brat in potegne nabrušen pipec iz hladnega žepa, „meni pa se vaš zmaj ne vidi bogzna kaj. Mesarski pomočnik sem, pa sem že marsikatero svinjo zaklal.“

„Dobro,“ de kralj, „pa še zmaja zakolji.“

In šel je najstarejši brat, a zmaja ni zaklal. Najstarejši brat namreč ni imel nobenih potnih listin. Pa je zmaj zarohnel nad njim, ga zgrabil s svojimi kremplji in vrgel v najtemnejšo klet v palači.

Zdaj gre srednji brat nad zmaja z ostro sekuro v roki. Tudi nad njim je zarohnel zmaj, a srednji brat je imel potne listine v redu in jih je ponudil zmaju, ki jih je takoj požrl. Zdaj dvigne srednji brat sekuro,

da bi udaril po zmaju, ta ga pa nahruli: „Kaj sekiro nosiš s seboj? Imaš li orožni list?“

„Ne!“ reče preplašeno srednji brat. In že ga prime zmaj s svojimi kremplji in vrže v isto klet kakor najstarejšega brata.

In zdaj je šel nad zmaja najmlajši brat. Ta pa je bil že bolj previden ter se je opasal s svitlim jeklenim oklepom in v roke je vzel oster meč.

„Ta pa, ta!“ je vzkliknil kralj, ko ga je videl: „Ta je vsaj bojevniku podoben. Upajmo, da dobro opravi zadevo.“

In res jo mladenič čvrsto mahne proti palači.

Ko ga zmaj s svojimi dvojnimi očmi ugleda, jame rohneti nad njim. Ali junak se ne zmeni za to, temveč

dvigne meč in z enim mahljejem razčesne zmajevo glavo po dolgem. Črna kri se prikaže in hud smrad po starem papirju se dvigne. Ali zmaja še ni konec. Druga glava mu sicer ne zraste več, ali vse telo jame divje valovati. Mladenič pa srčno stopi v precep, ki ga je bil vsekal v zmajevo glavo ter seka dalje po dolgem. Črna kri lije curkoma, ali mladenič seka dalje po sredini naprej ter poloviči zmajevo telo. Šeka in seka in koraka dalje. Na levi in desni pada polovica ogromnega telesa, ali zmaja še ni konec.

Seka in seka mladenič in seka — še danes —

Kako ste srečni vi pri gorki peči, ki nimate takega zmaja v svoji deželi!

Ivan Albrecht:

Šel sem revež —

Šel sem revež v črno goro,
da bi z vragom se seznanil . . .
nič ni s čukom, nič ni z moro —
pa sem romal v temno goro,
da bi revščino odstranil.
„Črni zlodej, kaj mi daš,
če gre duši na rovaš?!“

„Dam ti vrečo težkih zlatov —
vse življenje imaš dosti!
Z bleskom brušenih dukatov
vabil k sebi boš radosti!“

Vrag se zvijal je in škilil,
v meni pa rotil je, cvilil
vedno huje — sitni glad.

„Hrani zlate — daj mi jela,
moke, kruha in masti!“

Vreči dve mož krivorepi
predme je tedaj postavil:
»Na! A pomni, da za tole
dušo si ta hip zastavil!“

Oj, radost, kruh, moka bela! —
Od veselja mi doma je
žena-reva onemela.

Vežem vreči in odvežem,
da pregledam ceno vražjo,
za nebeški prostor dano —
v žilah kri mi ledeni.

„Niti vrag več nima jesti —“
kolnem pol v snu, pol v zavesti:
V vreči so v smeteh lobanje,
v drugi v prahu so kosti!

Marko Komar:

Nauk.

Moj fant, če veš, da si pesmi odpel,
čemu jih še delaš in piliš —
ko veš, da povedal si, kar si imel,
zakaj se upiraš in siliš?

Ko veš, da izljubil si svoje dni,
zakaj še deklet se ti hoče?

Ne misli v prihodnost; kar imaš moči,
še ta zapusti te v bodoče.

Izberi si krčmo, miren kot,
in če si navdušen, napij se,
in ako erotičnih hočeš grehot,
potrepaj krčmario kot star gospod
in daj ji groš, da ne zjezi se.

Resnica: „Poberi se hudoba! Tvoja muzika se širi kot kuga po deželi.“